

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

14 iulie 2017

Nr. 01/1-06-71

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

Pe 22 iunie 2017, Parlamentul a adoptat *Legea nr. 114 pentru modificarea și completarea Legii nr. 123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova*, care a fost remisă șefului statului, spre promulgare.

Legea respectivă prevede instituirea noțiunii de *cruci, inclusiv jubiliare și comemorative*, în calitate de categorie distinctă în sistemul distincțiilor de stat, precum și instituirea distincției „*Crucea Misiunilor Internaționale*” ca și distincție cu caracter permanent, care urmează a fi conferită personalului și contingentelor detașate în misiuni și operațiuni internaționale pentru manifestare deosebită în timpul îndeplinirii misiunilor de serviciu.

În urma examinării legii în cauză, menționez următoarele.

Consider că, la momentul actual, *Legea cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova* conține un spectru complex de distincții care permit aprecierea înaltelor merite ale militarilor implicați în acțiuni de profil. Or, *Ordinul „Credința Patriei” clasa I, II și III* se acordă inclusiv „pentru contribuție meritorie la dezvoltarea colaborării dintre Republica Moldova și alte state și organizații internaționale în domeniile apărării, securității statului și asigurării ordinii publice”. Iar *Medaliile „Meritul Militar” și „Pentru Vitejie”* se acordă militarilor pentru participare la operațiuni militare.

Având în vedere aceste considerente, calific drept inoportună instituirea unei noi distincții – „*Crucea Misiunilor Internaționale*” – care urmează să fie acordată unui număr destul de redus de beneficiari și care va implica cheltuieli financiare considerabile. Este recunoscut faptul că distincțiile confecționate la monetărie în tiraj mic atrag cheltuieli majore.

Totodată, ținând cont de faptul că, potrivit art. 6 din *Legea cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova*, distincțiile de stat se conferă de către Președintele Republicii Moldova, confecționarea distincțiilor specificate și a elementelor aferente acesteia va fi pusă în sarcina Aparatului Președintelui Republicii Moldova, care se va afla în dificultate de a identifica surse de finanțare pentru cheltuielile bugetare respective.

Domnului Andrian CANDU,
Președinte al Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA D.D.P. Nr. <u>1445</u> <u>19</u> <u>07</u> 2017 Orn
--

Prin aprobarea legii vizate, Parlamentul nu a pus în sarcina Guvernului alocarea mijloacelor bănești pentru implementarea legii, rămânând, astfel, incertă sursa de finanțare a măsurilor de punere în practică a acesteia. Așadar, instituția prezidențială ar putea fi pusă în imposibilitatea de a realiza prevederile legii, în cazul în care Guvernul nu va aloca mijloace financiare în acest scop.

În contextul dat, țin să precizez că *Ordinul „Recunoștință Patriei”*, instituit odată cu adoptarea *Legii cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova*, care se conferă pentru educația a cinci și mai mulți copii, pînă la momentul actual, nu este confecționat, din lipsa surselor financiare.

În concluzie, consider că promulgarea *legii* este inoportună, aceasta urmînd a fi reexaminată de către legiuitor sub aspect conceptual și financiar.

Astfel, în temeiul art. 93 din Constituție, remit Parlamentului, spre reexaminare, *Legea nr. 114 din 22 iunie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova*.

Igor DODON

Anexă: Legea nr. 114 din 22 iunie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova.

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 161, art. 1248), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolele 1 și 2 vor avea următorul cuprins:

„Articolul 1.

Distincțiile de stat ale Republicii Moldova (în continuare – *distincții de stat*) sînt ordinele, crucile, inclusiv jubiliare și comemorative, medaliile, inclusiv jubiliare și comemorative, și titlurile onorifice, care se conferă în semn de recunoștință și apreciere a meritelor persoanelor fizice și juridice ce s-au evidențiat în timp de pace sau în perioada operațiunilor militare.

Articolul 2.

Distincțiile de stat sînt instituite de către Parlament în conformitate cu Constituția Republicii Moldova.

Crucile jubiliare și comemorative, precum și medaliile jubiliare și comemorative se instituie prin lege ordinară.”

2. La articolul 4 alineatul 2, după cuvîntul „Ordinele” se introduce cuvîntul „, crucile”.

3. La articolul 5 alineatul 2, după cuvîntul „ordinelor” se introduce cuvîntul „, crucilor”.

4. În denumirea capitolului II, după cuvîntul „ORDINELE,” se introduce cuvîntul „CRUCILE,”.

5. Legea se completează cu articolul 9¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 9¹.

Crucile Republicii Moldova:
„Crucea Misiunilor Internaționale”.”

6. La articolul 11, textul „, Recunoștința Patriei”, medaliile:” se substituie cu textul:

„, Recunoștința Patriei”
crucile:
„Crucea Misiunilor Internaționale”
medaliile:”.

7. În denumirea capitolului III, după cuvîntul „ORDINELOR,” se introduce cuvîntul „CRUCILOR,”.

8. Legea se completează cu articolele 17¹³ și 17¹⁴ cu următorul cuprins:

„, Crucea Misiunilor Internaționale”

Articolul 17¹³.

„Crucea Misiunilor Internaționale” se conferă pentru merite deosebite în cadrul misiunilor de serviciu, ce prezintă risc sporit pentru viață, personalului și contingentelor detașate în misiuni și operații internaționale în conformitate cu prevederile Legii nr. 219/2015 privind participarea Republicii Moldova la misiuni și operații internaționale.

Articolul 17¹⁴.

Însemnul crucii „Crucea Misiunilor Internaționale” se confecționează din tombac și reprezintă o cruce de argint labată, cu brațele egale, ușor convexe și avînd extremitățile ușor scobite rotunjit, care este înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 35 mm și radiantă cu fascicole a cîte șapte raze cu extremitățile ușor

scobite rotunjit, divergente și ascendente din părți spre mijlocul cantonului dintre brațele crucii, vârfulurile razelor centrale ale fascicolelor înscriindu-se într-un cerc imaginar cu diametrul de 30 mm. Crucea este încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 14 mm, avînd chenar de aur în relief și în mijloc, în câmp de azur, imaginea în relief a Stemei de Stat a Republicii Moldova în întregime de aur. Reversul însemnului este plat. Crucea însemnului este prevăzută pe mijlocul extremității brațului de sus cu o toartă de suspensie. Însemnul se fixează cu un inel de culoarea crucii de bareta metalică, de formă dreptunghiulară și cu colțurile de jos tăiate, îmbrăcată cu panglica distincției și prevăzută pe revers cu un sistem de prindere de haină. Panglica distincției este de moar alb și dungată vertical cu dungi albastre: una pe mijloc cu lățimea de 4 mm, flancată la distanța de 1 mm de cîte o dungă cu lățimea de 1 mm, iar pe margini de cîte două dungi, cu lățimea de 1 mm fiecare, separate una de alta și de margine prin dungi verticale de culoarea fondului panglicii, cu lățimea de 1 mm. Lățimea panglicii este de 30 mm.”

9. Articolul 29:

la alineatul 1, după cuvîntul „ordinelor,” se introduce cuvîntul „crucilor,”;

articolul se completează cu alineatul 3 cu următorul cuprins:

„În cazul crucilor jubiliare și comemorative, al medaliilor jubiliare și comemorative, modul de propunere spre conferire și procedura de înmînare a acestora se stabilesc în regulamente speciale, care se aprobă de către Președintele Republicii Moldova.”

10. La articolul 30, după cuvîntul „ordine” se introduce cuvîntul „, , cruci”.

11. La articolul 32 alineatul 1, după cuvîntul „Ordinele,” se introduce cuvîntul „crucile,”.

12. La articolul 37, după cuvîntul „ordinelor” se introduce cuvîntul „, , crucilor”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2018.

(2) Președintele Republicii Moldova va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(3) Guvernul:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

Chișinău, 22 iunie 2017.

Nr. 114.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о внесении изменений и дополнений в Закон о государственных наградах Республики Молдова № 1123/1992

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о государственных наградах Республики Молдова № 1123/1992 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 161, ст. 1248), с последующими изменениями и дополнениями, внести следующие изменения и дополнения:

1. Статьи 1 и 2 изложить в следующей редакции:

«Статья 1.

Государственными наградами Республики Молдова (далее – *государственные награды*) являются ордена, кресты, в том числе юбилейные и памятные, медали, в том числе юбилейные и памятные, и почетные звания, которых удостоиваются физические и юридические лица в знак признания и высокой оценки их заслуг в мирное время или в период военных действий.».

Статья 2.

Государственные награды учреждаются в соответствии с Конституцией Республики Молдова Парламентом.

Юбилейные и памятные кресты, а также юбилейные и памятные медали учреждаются ординарными законами.».

2. Часть вторую статьи 4 после слова «орденами» дополнить словом « , крестами».

3. Часть вторую статьи 5 после слова «ордена» дополнить словом « , кресты».

4. Наименование главы II после слова «ОРДЕНА,» дополнить словом «КРЕСТЫ,».

5. Дополнить закон статьей 9¹ следующего содержания:

«Статья 9¹.

Кресты Республики Молдова:

Крест „Crucea Misiunilor Internaționale”.».

6. Статью 11 после слов „Recunoștința Patriei” дополнить словами:

«кресты:

Крест „Crucea Misiunilor Internaționale”.».

7. Наименование главы III после слова «ОРДЕНОВ,» дополнить словом «КРЕСТОВ,».

8. Дополнить закон статьями 17¹³ и 17¹⁴ следующего содержания:

«Крест „Crucea Misiunilor Internaționale”
(„Крест Международных Миссий”)

Статья 17¹³.

Крестом „Crucea Misiunilor Internaționale” награждаются персонал и контингенты, откомандированные для участия в международных миссиях и операциях в соответствии с Законом об участии Республики Молдова в международных миссиях и операциях № 219/2015, за особые заслуги в выполнении служебных заданий, связанных с повышенным риском для жизни.

Статья 17¹⁴.

Знак креста „Crucea Misiunilor Internaționale” изготавливается из томпака и представляет собой серебряный лапчатый крест, имеющий равные, слегка выпуклые плечи с закругленными оконечностями с небольшой выемкой, вписанный в воображаемый круг диаметром 35 мм и сияющий пучками из

семи лучей с закругленными оконечностями с небольшой выемкой, расходящимися и растущими от краев к середине кантона между плечами креста, верхушки центральных лучей пучка вписаны в воображаемый круг диаметром 30 мм. Крест обременен круглым медальоном диаметром 14 мм с золотой рельефной каймой и в середине, в лазоревом поле, рельефным изображением Государственного герба Республики Молдова, полностью золотым. Обратная сторона знака имеет гладкую поверхность. На кресте знака предусмотрено ушко для подвешивания к колодке в центре оконечности верхнего плеча. С помощью кольца цвета креста знак подвешивается к обтянутой лентой награды металлической прямоугольной колодке со срезанными нижними углами, на обратной стороне которой предусмотрено приспособление для крепления к одежде. Лента награды из белого муара с вертикальными синими полосками: одна в середине шириной 4 мм, сопровождаемая с каждой стороны на расстоянии 1 мм одной полоской шириной 1 мм, а по краям ленты – двумя полосками шириной 1 мм каждая, отделенными друг от друга и от края ленты вертикальными полосками шириной 1 мм цвета фона ленты. Ширина ленты 30 мм.».

9. В статье 29:

часть первую после слова «орденов,» дополнить словом «крестов,»;

дополнить статью частью третьей следующего содержания:

«В случае юбилейных и памятных крестов, юбилейных и памятных медалей порядок представления к награждению и процедура вручения устанавливаются в отдельных положениях, утверждаемых Президентом Республики Молдова.».

10. Статью 30 после слова «орденом,» дополнить словом «крестом,».

11. Часть первую статьи 32 после слова «Ордена,» дополнить словом «кресты,».

12. Статью 37 после слова «орденов,» дополнить словом «крестов,».

Ст. II. – (1) Настоящий закон вступает в силу с 1 января 2018 года.

(2) Президенту Республики Молдова привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

(3) Правительству:

а) представить Парламенту предложения о приведении законодательства в соответствие с настоящим законом;

б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА
АНДРИАН КАНДУ

Кишинэу, 22 июня 2017 г.

№ 114.